

ФИНАНСОВАЯ СТАБИЛИЗАЦИЯ ПРЕДПРИЯТИЙ РЕАЛЬНОГО СЕКТОРА ЭКОНОМИКИ: СОСТОЯНИЕ, ПРОБЛЕМЫ И МЕХАНИЗМ ОБЕСПЕЧЕНИЯ

Л. Г. Соляник, к. э. н., доцент, ГУВЗ «Национальный горный университет», l.g.s@ua.fm

Методология исследования. При выполнении исследования финансовой деятельности предприятий использованы такие методы как расчетно-аналитический, индексный, наблюдения и обобщения, сравнительного анализа. Методы экономической статистики применены для осуществления диагностики результатов финансовой деятельности предприятий реального сектора экономики. Для расчетов использовался табличный процессор Microsoft Excel, а для наглядного представления результатов – графические методы.

Результаты. В статье определены факторы, которые провоцируют и усугубляют кризисные ситуации на предприятиях реального сектора экономики. Выявлено усиление деструктивного влияния глобальных международных, национальных и региональных институтов на финансы украинских предприятий.

Установлено, что в Украине отсутствуют четко определенные модель экономического развития и эффективный механизм государственного финансового регулирования, что приводит к ухудшению финансового состояния реального сектора экономики и невозможности обеспечить действенность внутреннего механизма антикризисного управления на отечественных предприятиях.

Показано, что использование предприятиями антикризисного менеджмента позволяет обеспечить эффективность и стабильность их жизнедеятельности в сложных ситуациях, а совершенствование механизма его реализации выступает важнейшим условием устойчивого развития.

Новизна. Предложен механизм антикризисного управления предприятиями, составляющими элементами которого являются: механизм диагностики финансово-экономического состояния с учетом стадии жизненного цикла предприятия, механизм выбора приоритетных направлений антикризисного управления на основе использования оптимизационных методов с построением комплексной многоуровневой модели оптимизации деятельности предприятий, механизм реализации программы антикризисного управления предприятием.

Практическая значимость. Предложенный механизм антикризисного менеджмента, который предусматривает применение современных методов, рычагов и инструментов управления на уровне предприятия, а также его взаимосвязь с механизмом государственного

регулювання економіки, дозволяє досягти оптимальних параметрів фінансово-економічної діяльності підприємства.

Ключевые слова: антикризисное управление, кризис, механизм управления, факторы, провоцирующие кризисы.

Литература

1. Байцым В. Ф. Разработка управленческих решений по локализации развития кризисных явлений на предприятии / В. Ф. Байцым // Економіка: проблеми теорії та практики: Зб. наук. пр. – Дніпропетровськ : ДНУ, 2001. – Вип. 100. – С. 95–101.

Baytsym V. F. Razrabotka upravlencheskikh resheniy po lokalizatsii razvitiya krizisnykh yavleniy na predpriyatii [Working out management decisions on localization development crisis appearances on enterprises] / V. F. Baytsym // Ekonomika: problemy teorii ta praktyky: Zb. nauk. pr. – Dnipropetrovsk : DNU, 2001. – Vyp. 100. – P. 95–101.

2. Банкрутство і санація підприємства: теорія і практика кризового управління / Т. С. Клебанова, О. М. Бондар, О. В. Мозенков та ін.; За ред. О. В. Мозенкова. – Х. : ІНЖЕК, 2003. – 272 с.

Bankrutstvo i sanatsiya pidpryemstva: teoriia i praktyka kryzovoho upravlinnia [Enterprise bankruptcy and sanitation: theory and practice crisis management] / T. S. Klebanova, O. M. Bondar, O. V. Mozenkov ta in.; Za red. O. V. Mozenkova. – Kh. : INZhEK, 2003. – 272 p.

3. Біденко К. Р. Стратегічний аналіз зовнішнього середовища функціонування підприємства як інструмент антикризового управління / К. Р. Біденко // Управління розвитком. – 2012. – № 12. – С. 107 – 109.

Bidenko K. R. Stratehichnyy analiz zovnishnoho seredovyscha funktsionuvannia pidpryemstva yak instrument antykrizovoho upravlinnya [Strategy analyses outward environment of enterprise function as anti-crisis management instrument] / K. R. Bilenko // Upravlinnya rozvytkom. – 2012. – № 12. – P. 107 – 109.

4. Бланк И. А. Стратегия и тактика управления финансами / И. А. Бланк. – К. : Итем ЛТД; АДЕФ-Украина, 1996. – 534 с.

Blank I. A. Strategiia i taktika upravleniya finansami [Strategy and tactics finances management] / I. A. Blank. – K. : Item LTD; ADEF-Ukraine, 1996. – 534 p.

5. Герасимчук В. Г. Развитие предприятия: диагностика, стратегия, эффективность / В. Г. Герасимчук. – К. : Вища школа, 1995. – 267 с.

Herasymchuk V. H. Rozvytok pidpryemstva: diahnostyka, stratehiya, efektyvnist [Enterprise development: diagnostics, strategy, efficacy] / V. H. Herasymchuk. – K. : Vyscha shkola, 1995. – 267 p.

6. Лігоненко Л. О. Антикризове управління підприємством: теоретико-методологічні засади та практичний інструментарій. / Л. О. Лігоненко. – К. : КНЕУ, 2001. – 580 с.

Lihonenko L. O. Antykryzove upravlinnya pidpryemstvom: teoretyko-metodolohichni zasady ta praktychnyy instrumentariy [Enterprise anti-crisis management: theory-methodology foundation and practice instruments] / L. O. Lihonenko. – K. : KNEU, 2001. – 580 p.

7. Оцінка і діагностика фінансової стійкості підприємства: Монографія / М. О. Кизим, В. А. Забродський, В. А. Зінченко, Ю. С. Копчак. – Х. : ІНЖЕК, 2003. – 144 с.

Otsinka i diahnostyka finansovoyi stiykosti pidpryemstva [Evaluation and diagnostics of finances enterprise steady]: Monohrafiya / M. O. Kyzym, V. A. Zabrds'kyu, V. A. Zinchenko, Yu. S. Kopchak. – Kh. : INZhEK, 2003. – 144 p.

8. Павлов О. Антикризові механізми державного регулювання соціально-економічного розвитку [Електроний ресурс] / Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Nvamu_upravl/2010_4/44.pdf

Pavlov O. Antykryzovi mekhanizmy derzhavnogo rehuliuivannia sotsialno-ekonomichnoho rozvytku [Anti-crisis mechanisms state regulation social-economy development] [Elektronyy resurs] / Rezhym dostupu: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Nvamu_upravl/2010_4/44.pdf

9. Панасенко О. В. Моделі оцінки і аналізу схильності підприємства до банкрутства: Автореф. дис... канд. екон. наук: 08.00.11 / Харківський національний економічний університет. – Харків, 2007. – 20 с.

Panasenko O. V. Modeli otsinky i analizu skhylnosti pidpryiemstva do bankrutstva [Evaluation models and analyses enterprise subject to bankruptcy]: Avtoref.dys... kand. ekon. nauk: 08.00.11 / Kharkivskyy natsionalnyy ekonomichnyy universytet. – Kharkiv, 2007. – 20 p.

10. Перерва П. Г. Антикризисні інструменти сталого розвитку підприємства: інноваційна, інвестиційна та маркетингова політика [Електронний ресурс] / П. Г. Перерва, А. В. Косенко, О. П. Косенко. – Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/portal/natural>

Pererva P. H. Antykryzovi instrumenty staloho rozvytku pidpryiemstva: innovatsiyna, investytsiyna ta marketynhova polityka [Anti-crisis instruments enterprise constant development: innovation, investment and market politics] Elektronnyy resurs / P. H. Pererva, A. V Kosenko, O. P Kosenko. / Rezhym dostupu: <http://www.nbu.gov.ua/portal/natural>

11. Пономаренко В. С. Стратегія розвитку підприємства в умовах кризи: Монографія / В. С. Пономаренко, О. М. Тридід., М. О. Кизим. – Х. : ІНЖЕК, 2003. – 328 с.

Ponomarenko V. S. Stratehiya rozvytku pidpryiemstva v umovakh kryzy [Enterprise development strategy in crisis conditions] : Monohrafiya / V. S. Ponomarenko, O. M. Trydid, M. O. Kyzym. – Kh. : INZhEK, 2003. – 328 p.

12. Хлевицька Т. Б. Механізми антикризового управління в системі економічної безпеки підприємства / Т. Б. Хлевицька // Торгівля і ринок України : тематичний збірник наукових праць. – Донецьк : ДонНУЕТ. – 2008. – Вип. 26, Т.1. – С. 313–318.

Khlevytska T. B. Mekhanizmy antykryzovoho upravlinnia v systemi ekonomichnoi bezpeky pidpryiemstva [Anty-crisis management mechanisms in enterprise economy security system] / T. B. Khlevytska // Torhivlia i rynok Ukrayiny: tematychnyy zbirnyk naukovykh prats. – Donetsk : DonNUET. – 2008. – Vyp. 26, T.1. – P. 313–318.

13. Державна служба статистики України [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.ukr.stat.gov.ua>.

Derzhavna sluzhba statystyky Ukrayiny [State Ukrainian statistics service] [Elektronnyy resurs] / Rezhym dostupu: <http://www.ukr.stat.gov.ua>.

14. 3. Капітальні інвестиції за джерелами фінансування за січень-грудень 2015 року / Державна служба статистики. – Електронний ресурс. / Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

3. Kapitalni investytsiyi za dzherelamy finansuvannia za sichen-hruden 2015 roku [Capital investments by finances sources during January-December 2015] // Derzhavna sluzhba statystyky. – Elektronnyy resurs. / Rezhym dostupu: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

15. Статистичний випуск. Процентні ставки. Грудень 2015 року // НБУ : – Електронний ресурс. / Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish>

Statystychnyy vypusk. Protsentni stavky. Hruden 2015 roku [Statistics issue. Percent rates. December 2015] // NBU : – Elektronnyy resurs. / Rezhym dostupu: <http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish>

16. Аналітичний звіт про стан і перспективи розвитку малого та середнього підприємництва в Україні [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.dkrp.gov.ua/files/042dbf480c.doc>.

Analitychnyy zvit pro stan i perspektyvy rozvytku maloho ta serednoho pidpryiemnytstva v Ukraini [Analytic report about state and development perspectives little and middle entrepreneurship in Ukraine] [Elektronnyy resurs] / Rezhym dostupu <http://www.dkrp.gov.ua/files/042dbf480c.doc>.

17. Букреева Д. С. Організаційно-економічний механізм ефективного управління промисловим підприємством на засадах контролінгу: дис. ... канд. екон. наук / Д. С. Букреева. – Дніпропетровськ, 2015. – 217 с.

Bukreyeva D. S. Orhanizatsiyno-ekonomichnyy mekhanizm efektyvnoho upravlinnia promyslovym pidpryiemstvom na zasadakh kontrolinhu [Organization-economy mechanism effective

industry enterprise management on controlling foundations]: dys. ... kand. ekon. nauk / D. S. Bukreieva. – Dnipropetrovsk, 2015. – 217 p.